

Hallituksen esitys Eduskunnalle laeiksi ammatillisista oppilaitoksista annetun lain ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esitys sisältää ehdotukset ammatillisista oppilaitoksista annetun lain, lukiolain 59 §:n, ammatillisten oppilaitosten rahoituksesta annetun lain 2 §:n ja ammatillisten oppilaitosten oppilaiden opintososiaalisista eduista annetun lain muuttamisesta sekä keskiasteen koulutuksen kehittämisestä annetun lain kumoamisesta.

Oppilaitoslakiin tehtävillä muutoksilla pyritään alentamaan päätöksentekotasoa ja poistamaan tarpeettomia lupamenettelyjä. Oppilaitoksen perustaminen ja lakkauttaminen säilytettäisiin edelleen valtioneuvostolla, mutta oppilaitoksen toiminnan muuttaminen siirrettäisiin valtioneuvostolta opetusministeriölle. Kunnallisten oppilaitosten hallinto järjestettäisiin pääosin kunnallislain säännösten mukaan, mikä selkiyttää kunnallisten oppilaitosten organisaatorista asemaa.

Muutoksenhaku valtion ja yksityisen oppilaitoksen johtokunnan päätöksestä ohjattaisiin

ammattikasvatushallituksen asemesta asianomaiselle lääninoikeudelle. Haettaessa muutosta kunnallisen oppilaitoksen johtokunnan päätökseen olisi kunnallisvalitus edelleen pääsääntönä. Opiskelijan oikeusturvaa koskevissa asioissa muutoksenhaku ohjattaisiin ylläpitäjätahosta riippumatta lääninhallitukseen.

Keskiasteen koulunuudistuksen toimeenpano on saatettu loppuun. Tämän vuoksi keskiasteen koulutuksen kehittämisestä annettu laki ehdotetaan tässä yhteydessä kumottavaksi ja eräät siinä säädetyt, edelleen ajankohtaiset asiat lisättäviksi ammatillisista oppilaitoksista annettuun lakiin ja lukiolakiin.

Ammatillisten oppilaitosten rahoituksesta ja ammatillisten oppilaitosten oppilaiden opintososiaalisista eduista annettuun lakiin tehtäisiin eräitä oppilaitoslaista aiheutuvia tarkistuksia.

Lait ovat tarkoitetut tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 1991.

SISÄLLYSLUETTELO

	Sivu		Sivu
YLEISPERUSTELUT	3	1.4. Laki ammatillisten oppilaitosten oppilaiden opintososiaalisista eduista	10
1. Esityksen yhteiskunnallinen merkitys	3	2. Tarkemmat säännökset	10
1.1. Tavoitteet	3	3. Voimaantulo	10
1.2. Keinot	4		
1.2.1. Hallinnon hajauttaminen sekä norminannon ja lupahallinnon uudistaminen	4	LAKITEKSTIT	10
1.2.2. Keskiasteen koulunuudistus	4	1. Laki ammatillisista oppilaitoksista annetun lain muuttamisesta	10
1.2.3. Henkilöstön asema	5	2. Laki lukiolain 59 §:n muuttamisesta	13
1.2.4. Muutoksenhaku	5	3. Laki ammatillisten oppilaitosten rahoituksesta annetun lain 2 §:n muuttamisesta	14
2. Nykyinen tilanne ja asian valmistelu	5	4. Laki ammatillisten oppilaitosten oppilaiden opintososiaalisista eduista annetun lain muuttamisesta	14
2.1. Nykyinen tilanne	5		
2.1.1. Lainsäädäntö	5	LIITE	15
2.1.2. Käytäntö	6	Rinnakkaistekstit	15
2.2. Asian valmistelu	6	1. Laki ammatillisista oppilaitoksista annetun lain muuttamisesta	15
2.2.1. Valmisteluelimet	6	2. Laki lukiolain 59 §:n muuttamisesta	22
2.2.2. Lausunnonantajat	7	3. Laki ammatillisten oppilaitosten rahoituksesta annetun lain 2 §:n muuttamisesta	22
3. Esityksen organisatoriset ja henkilöstövaikutukset	7	4. Laki ammatillisten oppilaitosten oppilaiden opintososiaalisista eduista annetun lain muuttamisesta	23
4. Esityksen taloudelliset vaikutukset	7		
5. Muita esitykseen vaikuttavia seikkoja	7		
YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT	8		
1. Lakiehdotusten perustelut	8		
1.1. Laki ammatillisista oppilaitoksista	8		
1.2. Lukiolaki	9		
1.3. Laki ammatillisten oppilaitosten rahoituksesta	9		

YLEISPERUSTELUT

1. Esityksen yhteiskunnallinen merkitys

1.1. Tavoitteet

Esityksen tavoitteena on uudistaa ammatillisen koulutuksen hallintoa yleisesti hyväksyttyjen hallinnon kehittämisperiaatteiden mukaisesti.

Valtioneuvosto teki lokakuussa 1986 päätöksen hallintoviranomaisten norminannon uudistamisen valmistelusta. Edelleen valtioneuvosto päätti syyskuussa 1987 valtion hallintoviranomaisten määräysten ja ohjeiden rekisteröimisestä. Päätös velvoitti viranomaiset rekisteröimään hallinnolliset määräykset ja ohjeet vuoden 1989 loppuun mennessä. Viranomaisten määräyksiä ja ohjeita koskevista toimenpiteistä annettu laki (573/89) velvoittaa vuoden 1990 loppuun mennessä uudistamaan ennen puheena olevan lain voimaantuloa annetut normivaltuutussäännökset, jotka eivät täytä lain edellyttämiä vaatimuksia.

Valtioneuvosto teki niinikään vuonna 1989 periaate- ja suunnittelupäätöksen lupahallinnon uudistamisesta ja siihen liittyen päätöksen valtioneuvoston yleisistunnon kehittämishankkeesta. Lupahankkeen tavoitteena on lupahallinnon keventäminen ja selkeyttäminen nimenomaan yksityishenkilöiden ja yhteisöjen kannalta. Tarkoituksena on muun muassa purkaa lupajärjestelmiä ja korvata niitä keveämmillä hallinnollisilla ohjaus- ja valvontakeinoilla. Asioiden käsittelyä järkeistetään siirtämällä toimivaltaa alemmille viranomaisille. Tavoitteena on lupahallinnon uudistaminen vuoden 1992 loppuun mennessä.

Vapaakuntakokeilu käynnistyi vuoden 1989 alussa vapaakuntakokeilusta annetun määräaikaisen lain (718/88) nojalla. Sen lisäksi annettiin laki vapaakunnan oikeudesta poiketa eräistä säännöksistä ja määräyksistä (529/89). Koska vapaakuntakokeilu on vasta alkuvaiheessa, ei sillä ole ollut mainittavaa käytännön merkitystä ammatillisen koulutuksen hallinnon jär-

jestämiselle. Tämä johtuu osittain siitä, että se koskee ainoastaan peruskuntia.

Lääninoikeuksien uudelleen järjestäminen toteutettiin lääninoikeuslain muuttamisesta annetulla lailla (242/89) ja lääninoikeusasetuksella (522/89) 1 päivästä marraskuuta 1989 lukien. Tässä yhteydessä lääninoikeuksista tuli ensimmäisen asteen hallintotuomioistuimia.

Ammatillisia oppilaitoksia koskevan lainsäädännön uudistus toteutettiin vuonna 1987. Uudistuksella siirrettiin päätösvaltaa keskushallinnolta lääninhallituksille ja oppilaitoksille. Keskushallinnon normiohjausta vähennettiin. Valtuutussäännösten on katsottu olevan pääosin asianmukaisia. Eräiden asioiden osalta säännöksiä tulisi kuitenkin sekä normihankkeen että lupahallinnon keventämisen kannalta muuttaa. Tavoitteena on niinikään alistussäännösten purkaminen. Toiminnan muuttamista koskeva voimassa oleva säännös sisältää viisi eri päätöksentekotasoa. Tavoitteena on päätöksentekotason alentaminen valtioneuvostolta ministeriölle tai suoraan ylläpitäjälle sekä aikaa myöten päätöksentekotasojen vähentäminen. Viimeksi mainittu kytkeytyy osaltaan valmisteilla olevaan valtionapuja koskevaan uudistukseen ja ammatillisten oppilaitosten kunnallistamishankkeeseen ja opetushallituksen perustamiseen. Mainittujen hankkeiden etene- misen myötä oppilaitosten toiminnan ohjausta on tarkoitus edelleen kehittää edellä mainittujen tavoitteiden mukaisesti.

Keskiasteen koulunuudistus on keskiasteen kehittämisestä annettun lain (474/78) nojalla toimeenpantu vuosina 1982–88. Suurin osa mainitun lain säännöksistä on sen vuoksi täyt- tänyt niille asetetun tehtävän, minkä lisäksi osa säännöksistä on siirretty muihin säädöksiin, kuten oppilaitoslakiin. Opetusministeriön hallinnonalan koulutuksen ja korkeakouluissa harjoitettavan tutkimuksen kehittämissuunnitelmasta annetulla asetuksella (137/90) on luotu uusi koko koulutusjärjestelmän kattava suunnittelujärjestelmä. Mainittu kehittämissuunnitelma korvaa keskiasteen koulutuksen kehittämisohjelman. Ensimmäinen kehittämis-

suunnitelma koskee vuosia 1991—96. Kun esityksen tavoitteena on säännösten purkaminen, kehittämislain kumoaminen on tarkoituksenmukaista tehdä tässä yhteydessä. Samalla ammatillisista oppilaitoksista annettuun lakiin ja lukiolakiin sisällytettäisiin ne kehittämislain säännökset, jotka ovat edelleen ajankohtaisia. Menettelyä puoltaa sekin, että hallituksessa on valmisteltavana esitys eduskunnalle nuorisosaatteen koulutuksen ja ammattikorkeakoulujen kokeiluja koskevaksi laiksi.

1.2. Keinot

1.2.1. Hallinnon hajauttaminen sekä norminannon ja lupahallinnon uudistaminen

Ammatillisen koulutuksen hallintoa ehdotetaan kevennettäväksi. Oppilaitoksen toiminnan muuttamista koskevia säännöksiä muutettaisiin siten, että toiminnan olennaista muuttamista sekä oppilaitoksen opetuskieltä ja sijaintipaikkaa koskevat asiat siirrettäisiin valtioneuvostolta ministeriölle. Ylläpitäjälle ehdotetaan ratkaisuvalltaa oppilaitoksessa jo olevan koulutusalan tai -asteen siirtämisessä saman ylläpitäjän toiseen oppilaitokseen. Tämä lisäisi joustavuutta nimenomaan suurten kaupunkien ja kuntainliittojen omistamissa oppilaitoksissa.

Ehdotuksen mukaan uusia sivukouluja ei voitaisi enää perustaa. Voimassa olevien säännösten mukaan sivukouluja voi olla ainoastaan ammattioppilaitoksissa ja maatalousalan oppilaitoksissa. Säännösten mukaan oppilaitos voi tarvittaessa toimia useassa paikassa tai usealla paikkakunnalla.

Luvan oppilaitoksen yhdistämiseen tai luovuttamiseen toiselle antaisi niin ikään opetusministeriö. Valtioneuvoston päätösvalta säilytettäisiin edelleen oppilaitoksen ylläpitämislupaa sekä valtion oppilaitoksen perustamista ja lakkauttamista koskevissa asioissa ratkaisujen koulutuspoliittisen merkittävyyden vuoksi.

Valtioneuvosto on hyväksymissään keskiasteen koulutuksen kehittämissuunnitelmissa hyvin yksityiskohtaisesti, peruslinjoittain ja opintolinjoittain, päättänyt ammatillisen koulutuksen rakenteesta. Kun opetusministeriön hallinnonalan koulutuksen ja korkeakouluissa harjoitettavan tutkimuksen kehittämissuunnitelmasta annetun asetuksen mukainen kehittämissuunnitelma kattaa koko koulutusjärjestelmän, se

muuttuu samalla asiakirjaksi, jossa määritellään lähinnä koulutuspolitiikan laajoja suunta- viivoja. Koulutusrakenteen yksityiskohtainen säätely ei sovi sen luonteeseen. Sen vuoksi koulutusrakennetta koskeva päätöksenteko siirrettäisiin valtioneuvostolta opetusministeriöön.

Oppilaitoslainsäädäntöön sisältyvistä määräysten ja ohjeiden antamiseen valtuuttavista säännöksistä osa ehdotetaan kumottaviksi.

Valtion ja yksityisen oppilaitoksen johtosäännön vahvistaa ammattikasvatushallitus tai lääninhallitus sen mukaan kuin asetuksella säädetään. Tästä vahvistamisen menettelystä luovutettiin ja se korvattaisiin tarvittaessa ohjauksella.

Kunnan ja kuntainliiton ylläpitämän oppilaitoksen johtokunnan valinnassa noudatettaisiin kunnallislain (953/76) säännöksiä. Johtokunnassa säilyisi kuitenkin edelleen päätoimisten opettajien, muun henkilökunnan ja opiskelijoiden edustus.

1.2.2. Keskiasteen koulunuudistus

Keskiasteen koulunuudistuksen toimeenpanoa varten annettu laki keskiasteen koulutuksen kehittämisestä ehdotetaan tässä yhteydessä kumottavaksi. Samalla ne kehittämislain säännökset, jotka edelleen ovat ajankohtaisia, siirrettäisiin ammatillisista oppilaitoksista annettuun lakiin ja lukiolakiin. Näitä ovat ammatillisissa oppilaitoksissa järjestettävän peruskoulutuksen mitoittaminen siten, että se yhdesä korkeakoulujen kanssa riittää koko ikäluokalle. Tähän liittyen on tarpeen antaa nykyisen käytännön mukaiset valtuudet opetusministeriön hallinnonalan koulutuksen ja korkeakouluissa harjoitettavan tutkimuksen kehittämissuunnitelmaa ja sen toimeenpanoa koskevia määräyksiä varten. Ammatillisissa oppilaitoksissa suoritettavien tutkintojen tuottamasta kelpoisuudesta korkeakouluopintoihin sisällytettäisiin myös säännökset oppilaitoslakiin. Ammatillisten opintojen hyväksilukemisesta korkeakouluopinnoissa ja aloituspaikkojen varaisesta korkeakouluissa peruskoulupohjaisen ammatillisen koulutuksen suorittaneille päätettäisiin kehittämissuunnitelmassa.

Keskiasteen koulutuksen kehittämisestä annetun lain nojalla annetut asetukset ammatillisten erikoistumisopintojen oppilaaksiotosta eräissä tapauksissa (650/83) ja opetusministe-

riön hallinnonalan koulutuksen ja korkeakouluissa harjoitettavan tutkimuksen kehittämissuunnitelmasta uudistettaisiin tässä yhteydessä tarpeellisilta osin ja muut mainitun lain nojalla annetut, pelkästään keskiasteen koulunuudistuksen toimeenpanoa koskeneet asetukset kumottaisiin.

1.2.3. Henkilöstön asema

Taluspäällikköä koskeva säännös ehdotetaan kumottavaksi. Oppilaitoskohtaisten asetusten mukaan ammatillisessa oppilaitoksessa voi olla opetushenkilöstön lisäksi tarpeellisia muita virkoja. Ylläpitäjä voi näin ollen asettaa taloudenhoitoa varten virkamiehen. Taluspäällikköä koskevan säännöksen kumoaminen mahdollistaisi myöskin muiden nimikkeiden käyttämisen. Ehdotus vastaisi muiden virkojen kohdalla noudatettua käytäntöä.

1.2.4. Muutoksenhaku

Nykyisen lainsäädännön mukaan lääninhallituksen sekä valtion ja yksityisen oppilaitoksen johtokunnan päätökseen haetaan muutosta valittamalla ammattikasvatushallitukselle noudattaen muutoksenhausta hallintoasioissa annettua lakia (154/50). Kunnallisen oppilaitoksen johtokunnan päätökseen haetaan muutosta pääsääntöisesti siten kuin kunnallislaissa on säädetty. Oppilaitoskohtaisissa asetuksissa on kuitenkin säädetty poikkeus pääsäännöstä. Opiskelijan määräaikaista erottamista ja oppilasuntolassa asumisen epäämistä koskevasta johtokunnan päätöksestä saa esimerkiksi ammattioppilaitoksista annetun asetuksen (491/87) 51 §:n mukaan sekä opiskelija että hänen huoltajansa valittaa ammattikasvatushallitukseen.

Koska lääninoikeuksista on tullut yleisiä hallintotuomioistuimia, muutoksenhaku valtion ja yksityisen oppilaitoksen johtokunnan päätökseen ehdotetaan ohjattavaksi ammattikasvatushallituksen asemesta asianomaiseen lääninoikeuteen. Haettaessa muutosta kunnallisen oppilaitoksen johtokunnan päätökseen olisi kunnallisvalitus edelleen pääsääntönä.

Poikkeuksen edellä selostettuun muodostaisivat edelleenkin eräät opiskelijan oikeusturvaa koskevat asiat. Näissä asioissa muutoksenhaku ohjattaisiin ylläpitäjätahosta riippumatta am-

mattikasvatushallituksen sijasta, ei lääninoikeuteen, vaan lääninhallitukseen. Tämä on tarkoituksenmukaista sen vuoksi, että opiskelijan oikeusturva-asioihin liittyy kasvatuksellisia näkökohtia. Asioiden käsittelyn tulisi myös tapahtua nopeasti eikä lääninoikeuksissa edellytetä olevan pedagogista asiantuntemusta.

Lääninhallituksen päätöksestä haettaisiin muutosta suoraan korkeimmalta hallinto-oikeudelta asioissa, joissa muutoksenhaku on sallittu.

2. Nykyinen tilanne ja asian valmistelu

2.1. Nykyinen tilanne

2.1.1. Lainsäädäntö

Ammatillisia oppilaitoksia koskeva nykyinen lainsäädäntö tuli voimaan 1 päivänä elokuuta 1987. Uudistuksessa koottiin ja ajanmukaistettiin eri aikoina ja eri hallinnonaloilla valmistellut ammatillisia oppilaitoksia koskevat säännökset yhteen lakiin ja kahteentoista eri alojen oppilaitoksia koskevaan asetukseen. Mainittu uudistus merkitsi ammatillisten oppilaitosten laissa ja asetuksessa tapahtuvan normiohjauksen osalta varsin suurta muutosta. Kumotut ammatillisia oppilaitoksia koskevat lait olivat useimmiten varsin niukkoja enemmän sääntelyn jäädessä asetusten tasolle. Myös se, mistä asioista säädettiin laissa ja mistä asioista asetuksessa, vaihteli oppilaitosmuodoittain. Nykyisessä lainsäädännössä laissa tapahtuva normiohjaus lisääntyi jonkin verran. Yleisesti ottaen normiohjaus väheni ja selkiytyi kuitenkin ratkaisevasti. Ammatillisten oppilaitosten alemmanasteinen normiohjaus on ollut lukumääräisesti varsin runsasta, mutta oppilaitosmuodot huomioon ottaen ei poikkeuksellisen runsasta.

Hallituksen esitys laiksi ammatillisista oppilaitoksista ja siihen liittyväksi lainsäädännöksi sekä oppilaitosasetusluonnokset valmisteltiin ennen valtioneuvoston vuonna 1986 tekemää päätöstä norminannon uudistamisen valmistelusta. Asetusluonnosten viimeistelyvaiheessa niihin sisältyviä säännöksiä vielä soviteltiin norminannon uudistushankkeen periaatteiden mukaisiksi.

2.1.2. Käytäntö

Uuden oppilaitoslainsäädännön myötä opetusministeriön norminanto ammattikasvatushallituksen hallinnonalalla on lisääntynyt huomattavasti, kun taas ammattikasvatushallituksen norminanto on vähentynyt. Tämä johtuu lähinnä siitä, että oppilaitoslainsäädännössä toimivallan jakoa opetusministeriön ja ammattikasvatushallituksen välillä on selkiytetty.

Opetusministeriön antamia ammatillisia oppilaitoksia koskevia määräyksiä on voimassa noin 80.

Ammattikasvatushallitus on jakanut vuoden 1988 alusta päätöksensä määräyksiin ja ohjeisiin. Näistä vain määräykset ovat vastaanottajia sitovia. Vuonna 1988 ammattikasvatushallitus antoi 105 määräystä ja kaksi ohjetta ja vuonna 1989 238 määräystä ja seitsemän ohjetta. Vuonna 1989 annettujen normien suuri määrä johtui erityisesti siitä, että opetussuunnitelmien valtakunnalliset perusteet tuli laatia siten, että ne voitiin alkaavilla luokilla ottaa käyttöön 1 päivänä elokuuta 1989.

Säännöksiä, joiden perusteella voidaan lupia myöntää, on oppilaitoslainsäädännössä noin 90. On kuitenkin otettava huomioon, että lupatyyppisiä on vain 15.

Ammattikasvatushallituksessa käsiteltiin vuonna 1989 yhteensä 25 oppilaitoslainsäädännön nojalla tehtyä valitusta.

2.2. Asian valmistelu

2.2.1. Valmisteluelimet

Esitykseen sisältyviä asioita on käsitelty useissa opetusministeriön työryhmissä. Näistä tämän esityksen kannalta merkittävimpiä ovat olleet ammattikasvatushallituksen hallinnonalan normityöryhmä (opetusministeriön työryhmien muistioita 1988:3), keskusvirastotyöryhmä (komiteamietintö 1989:4), koulutoimen muutoksenhakutyöryhmä (opetusministeriön työryhmien muistioita 1989:42) ja ammatillisten oppilaitosten säännöstyöryhmä (opetusministeriön työryhmien muistioita 1990:28).

Ammattikasvatushallituksen hallinnonalan normityöryhmän tehtävänä oli laatia selvitys ammattikasvatushallituksen hallinnonalaan koskevasta opetusministeriön, ammattikasvatushallituksen ja sen alaisten hallintoviranomaisten norminannosta sekä valmistella ehdotukset

tämän hallinnonalan määräysten ja ohjeiden ja niiden perustana olevien valtuutussäännösten uudistamistarpeesta. Opetusministeriön norminannosta työryhmä totesi, että normipäätökset eivät anna aiheutta toimenpiteisiin. Lisäksi työryhmä katsoi, että valtuutussäännökset opetusministeriön päätösten antamiseen ovat kunnossa. Ammattikasvatushallituksen norminannon osalta työryhmän käsityksen mukaan ammatillisista oppilaitoksista annetussa laissa ja sen nojalla annetuissa ammatillisia oppilaitoksia koskevissa asetuksissa olevat valtuutussäännökset ovat pääosin asianmukaisia. Työryhmä piti kuitenkin tarpeellisenä uuden lainsäädännön toimeenpanon yhteydessä selvittää, onko laajempi normiohjaus tarpeellista.

Keskusvirastotyöryhmä esitti kouluhallinnon kehittämiseksi muun muassa, että toiminnan järjestelyistä päätetään mahdollisimman pitkälle toimeenpaneissa yksiköissä eli kunnissa ja oppilaitoksissa ja että toimivaltaa siirretään näille sekä että sitovaa ohjausta vähennetään ja väljennetään. Keskusvirastojen tehtäviä hallintolainkäyttöviranomaisena vähennetään ja valitusoikeutta ja -järjestelmää kehitetään siten, että kunnallisvalituksen käyttöä lisätään.

Valtioneuvoston periaatepäätös opetustoimen keskushallinnon uudelleen järjestämisestä tehtiin 8 päivänä maaliskuuta 1990 ja hallituksen esitys eduskunnalle laiksi opetushallituksesta annettiin 19 päivänä lokakuuta 1990. Esityksen mukaan ammattikasvatushallitus ja kouluhallitus lakkautetaan ja tilalle perustetaan 1 päivästä huhtikuuta 1991 lukien opetushallitus opetusministeriön alaiseksi keskusvirastoksi. Uusi virasto keskittyisi pääasiassa opetuksen kehittämiseen. Viraston hallinto- ja hallintolainkäyttötehtävien määrää vähennettäisiin.

Koulutoimen muutoksenhakutyöryhmä totesi muistiossaan, että nykyistä koulutoimen muutoksenhakujärjestelmää tulee selkeyttää ja yksinkertaistaa. Koska lääninoikeuksista tuli 1 päivästä marraskuuta 1989 riippumattomia alueellisia hallintotuomioistuimia, työryhmä esitti, että koulutoimen muutoksenhaku ohjataan säännöksiin ensiasteessa lääninoikeuksiin. Työryhmän mukaan kunnallisvalituksen käyttöalaa tulisi entisestään lisätä koulutoimen muutoksenhaussa. Eräiden oppilaita koskevien asioiden käsittelyssä työryhmä katsoi parhaimmaksi vaihtoehdoksi, että tällaiset päätökset voitaisiin saattaa asianomaisen lääninhallituksen käsiteltäviksi. Työryhmä esitti, että sen esittämät periaatteet valitusoikeudesta ja muu-

toksenhakuteiden ohjautumisesta otetaan huomioon myös ammatillisen koulutuksen lainsäädännössä.

Ammatillisten oppilaitosten säännöstyöryhmän tehtävänä oli norminannon ja lupahallinnon uudistamiseen sekä päätösvallan delegoimiseen valtionhallinnossa liittyvät hankkeet huomioon ottaen käydä läpi ammatillisia oppilaitoksia koskeva lainsäädäntö ja tehdä ehdotukset tarvittavista muutoksista. Samalla työryhmän tuli selvittää mahdollisuudet oppilaitosten toiminnan sääntelyn purkamiseen laajemminkin.

2.2.2. Lausunnonantajat

Ammatillisten oppilaitosten säännöstyöryhmän muistiosta pyydettiin lausunnot muun muassa valtiovaraministeriöltä, ammattikasvatushallitukselta, lääninhallituksilta sekä kuntia, muita oppilaitosten ylläpitäjiä, työnantajia, työntekijöitä, opettajia ja opiskelijoita edustavilta järjestöiltä ja yhdistyksiltä. Kuntien keskusjärjestöt esittivät pidemmälle meneviä muutoksia toiminnan muuttamista koskeviin säännöksiin.

Lausuntojen pohjalta opetusministeriössä laadittiin luonnos hallituksen esitykseksi laeiksi ammatillisista oppilaitoksista annetun lain ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta. Luonnoksesta pyydettiin vielä kouluasiainneuvoston lausunto.

3. Esityksen organisatoriset ja henkilöstövaikutukset

Ehdotetut uudistukset merkitsevät muutoksia viranomaisten tehtäviin. Toiminnan muuttamista koskevien säännösten uudistaminen vähentäisi valtioneuvoston yleisessä istunnossa käsiteltävien asioiden määrää. Lisäksi useiden lupamenettelyjen poistaminen vähentäisi työtä erityisesti lääninhallitusten kouluosastoilla. Valtion ja yksityisen oppilaitoksen johtosään-

nön vahvistamisesta luovuttaisiin. Tämä vähentäisi työtä ammattikasvatushallituksessa ja erityisesti lääninhallituksissa. Toisaalta muutoshakujärjestelmän uudistaminen toisi lääninhallitusten kouluosastoille uusia tehtäviä. Niiden käsiteltäväksi tulisivat valitukset johtokunnan päätöksistä opiskelijan määräaikaista erottamista ja oppilasasuntolasta epäämistä koskevissa asioissa.

Hallintolainkäyttötehtävien siirtäminen ammattikasvatushallitukselta lääninoikeuksille merkitsisi noin 30 valituksen käsittelyn poistumista ammattikasvatushallituksesta.

Kunnallisten oppilaitosten hallinto järjestettäisiin pääosin kunnallislain säännösten mukaan, mikä selkiyttää kunnallisten oppilaitosten organisatorista asemaa. Lupien vähentäminen nopeuttaisi päätöksentekoa ja vähentäisi valmistelu- ja hakemusasiakirjojen määrää kunnissa.

4. Esityksen taloudelliset vaikutukset

Esityksellä ei ole merkittäviä välittömiä kustannusvaikutuksia. Hallinnon keventämisen ja hajauttamisen taloudellisia vaikutuksia ei ole voitu arvioida.

5. Muita esitykseen vaikuttavia seikkoja

Eduskunnalle on 7 päivänä syyskuuta 1990 annettu hallituksen esitys laeiksi peruskoululain, lukiolain ja eräiden niihin liittyvien lakien muuttamisesta (hallituksen esitys n:o 108/90 vp.). Esitys perustuu koulutoimen sääntelyn purkutyöryhmän (opetusministeriön työryhmien muistioita 1989:61) ehdotuksiin. Esityksessä ehdotetaan kumottavaksi muun ohella lukiolain (477/83) 59 §, jota tässä esityksessä esitetään sisällöltään muutettavaksi, mikä on otettava huomioon hallituksen esitykseen vaikuttavana.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1. Lakiehdotusten perustelut

1.1. Laki ammatillisista oppilaitoksista

1 §. Lain 6 §:n 4 momentissa ovat säännökset oppilaitosten yhdistämisestä ja siitä, että oppilaitokseen voidaan yhdistää toiseen oppilaitosmuotoon kuuluvaa koulutusta. Nämä säännökset tarkoittavat tilannetta, jossa olemassa olevia oppilaitoksia yhdistetään. Vaikka ammatillisen koulutuksen järjestäminen tapahtuu edelleen pääsääntöisesti oppilaitosmuodotain, ehdotetaan pykälään lisättäväksi uusi 2 momentti, jonka mukaan olisi mahdollista perustaa myös uusi ammatillinen oppilaitos, jossa eri oppilaitosmuodot voisivat olla edustettuina. Ylläpitämisluvassa tavanmukaisesti määrättäisiin, minkä oppilaitoksessa edustettuna olevan oppilaitosmuodon säännösten mukaan oppilaitoksen hallinto järjestetään.

2 §. Pykälän 2 momentista ehdotetaan poistettavaksi viittaus asetukseen. Oppilaitoksessa annettavaa koulutusta tukevaa tai siihen läheisesti liittyvää palvelu- ja tutkimustoimintaa voitaisiin järjestää oppilaitoksessa tarpeen mukaan. Työtoiminnan katsotaan sisältyvän palvelutoimintaan.

4 §. Pykälän 3 momentti ehdotetaan kumottavaksi tarpeettomana, koska menettelystä on säädetty kuntien ja kuntainliittojen valtionosuuksista ja -avustuksista annetussa laissa (35/73).

5 §. Oppilaitoksen toiminnan muuttamista koskeva päätöksenteko ehdotetaan pykälän 1 momentissa siirrettäväksi valtioneuvoston istunnolta opetusministeriöön. Oppilaitoksen koulutustehtävän olennainen muuttaminen sekä oppilaitoksen sijaintipaikan ja opetuskielen muuttaminen olisi mahdollista opetusministeriön päätöksellä.

Pykälän 2 momenttia muutettaisiin siten, että koulutustehtävän olennaista muuttamista ei olisi saman kunnallisen tai yksityisen ylläpitäjän oppilaitoksessa jo olevan koulutusalan tai -asteen siirtäminen ylläpitäjän toiseen oppilaitokseen. Säännös koskisi lähinnä suuria kuntainliittoja ja kaupunkeja, joilla on useita saman alan oppilaitoksia. Samoin ehdotetaan luovuttavaksi sivukoulun käsitteestä. Oppilaitos voi järjestää koulutusta tarvittaessa sivupisteessä. Myös ammattikasvatushallitukselle sää-

detty toimivalta tilapäisissä olennaisissa muutoksissa siirrettäisiin opetusministeriölle.

6 §. Valtioneuvoston istunnolle kuuluva toimivalta oppilaitoksen ylläpitämisoikeuden luovuttamista ja oppilaitosten yhdistämisestä koskevissa asioissa ehdotetaan siirrettäväksi opetusministeriölle. Valtion oppilaitoksen luovuttamisen yhteydessä tapahtuvien omaisuuden siirtojen osalta pykälän 1 momenttiin otettaisiin viittaus sitä koskeviin erillisiin säännöksiin.

7 §. Kunnan ja kuntainliiton ylläpitämän oppilaitoksen johtokuntaan ja sen valintaan ehdotetaan noudatettavaksi kunnallislain säännöksiä. Pykälään sisältyisivät johtokunnan kokoonpanoa ja läsnäolo-oikeutta koskevat kunnallisia poikkeavat erityissäännökset.

Asetuksella on tarkoitus säätää, että johtokunnan kaikkiin valtion oppilaitoksiin asettaisi lääninhallitus.

8 §. Kunnallisen oppilaitoksen neuvottelukunnan asettaminen jätettäisiin kunnallislain säännösten varaan.

9 §. Pykälän 2 momenttia korjattaisiin sanonnaltaan.

10 §. Pykälän 3 momenttia korjattaisiin sanonnaltaan.

12 §. Pykälän säännökset talouspäälliköstä ja hänen tehtävistään ehdotetaan kumottavaksi. Oppilaitoksen taloudenhoito on tärkeä hallintoon kuuluva tehtävä, mutta sitä hoitavat henkilöt monella eri virkanimikkeellä oppilaitoksesta riippuen. Oppilaitoksessa rehtori viime kädessä vastaa myös taloudenhoidosta, jota hoitavien henkilöiden virkanimikkeet on tarkoituksenmukaista jättää oppilaitoksen omaan harkintaan.

15 §. Valtion ja yksityisen oppilaitoksen johdosäännön alistaminen lääninhallitukselle tai ammattikasvatushallitukselle ehdotetaan poistettavaksi.

18 §. Pykälän 2 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että ammatillisen peruskoulutuksen rakenteesta päätettäisiin kehittämissuunnitelman ja sen toimeenpanon yhteydessä. Tarkoituksena on, että yksityiskohtainen päätöksenteko siirrettäisiin valtioneuvostolta opetusministeriölle.

22 §. Pykälän 1 momentin valtuutussäännöstä muutettaisiin siten, että opetusministeriö päättäisi asetuksen nojalla tarkemmin opiskelijaksi ottamisen perusteista. Asetuksella am-

mattikasvatustalitukselle säädetty toimivalta mainituissa asioissa siirtyisi siten ministeriölle.

Pykälän 2 momentin sanonta yhteisvalintajärjestelmä muutettaisiin yhteishakujärjestelmäksi.

24 §. Pykälän 3 momenttiin ehdotetaan lisättäväksi säännös, jonka mukaan kunnallisen oppilaitoksen tuntiopettajiin sovelletaan asetuksessa säädettyin poikkeuksin kunnan tilapäisiä viranhaltijoita koskevia säännöksiä ja määräyksiä. Asetuksella säädettäisiin, että tuntiopettaja voidaan ottaa määrääjäksi tai toistaiseksi.

26 §. Viittaussäännös eräiden virkojen ja toimien täyttämistä keskiasteen koulunuudistuksen yhteydessä annettuun lakiin (819/81) ehdotetaan kumottavaksi.

30 ja 31 §. Kiinteistöä ja irtaimistoa koskevat 7 luvun säännökset ehdotetaan tarpeettomina kumottaviksi. Valtion oppilaitosten tilojen käyttöä muuhun kuin opetustarkoitukseen koskevat säännökset annettaisiin oppilaitosasetuksissa.

Kumottavien säännösten tilalle otettaisiin keskiasteen koulutuksen kehittämisestä annettussa laissa olevat edelleen ajankohtaiset säännökset ammatillisen koulutuksen mitoittamisesta ja kelpoisuudesta korkeakouluopintoihin. Mitoitusta koskevat kehittämislain 2 §:n säännökset siirrettäisiin lähes sellaisenaan oppilaitoslain 30 §:ään. Pykälän 1 momentissa kuitenkin rinnastettaisiin peruskoulussa ja lukiossa opintonsa päättäviin vastaavan koulutuksen muutoin esimerkiksi ulkomailla suorittaneet. Aloituspaiikkojen kokonaismäärää 2 momentin mukaan jaettaessa otettaisiin yhteiskunnan koulutustarpeiden sekä työelämän ja sen kehittämisen vaatimusten lisäksi huomioon myös yksilöiden koulutushalukkuus. Pykälän 3 ja 4 momenttiin otettaisiin tarpeelliset valtuutussäännökset kehittämissuunnitelmaa ja sen toimeenpanoa koskevia määräyksiä varten.

Oppilaitoslain 31 § sisältäisi kehittämislain 2 ja 3 §:ään sisältyvät kelpoisuutta korkeakouluopintoihin koskevat säännökset. Nämä säännökset ehdotetaan uudistettavaksi kelpoisuutta korkeakouluopintoihin, opiskelijavalintaa ja opinto-oikeutta selvittäneen työryhmän ehdotusten (opetusministeriön työryhmien muistioita 1990:5) mukaisesti. Työryhmän ehdotuksia on saaduissa lausunnoissa näiltä osin kannatettu. Pykälän säännökset siirrettäisiin aikanaan korkeakouluja koskevaan lainsäädäntöön.

32 §. Lääninhallituksen luvasta koulunkäyntiavustajan ottamiseen ehdotetaan luovuttavaksi.

38 §. Pykälään ehdotetaan lisättäväksi lain 1 §:ssä tarkoitetuissa oppilaitoksissa ammatillisessa peruskoulutuksessa suoritettavien tutkin-tojen suojaa tarkoittava säännös.

40 §. Kun lääninoikeuksista on tullut yleisiä muutoksenhakuviranomaisia, ehdotetaan muutoksenhaku valtion ja yksityisen oppilaitoksen johtokunnan päätökseen ohjattavaksi lääninoikeuteen. Lääninhallituksen päätöksestä haettaisiin muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen.

Pykälään lisättäisiin uusi 3 momentti, jonka mukaan eräissä opiskelijaa koskevissa asioissa haettaisiin muutosta valittamalla ylläpitäjätahosta riippumatta lääninhallitukseen. Asetuksella on tarkoitus säätää, että lääninhallitukselle voidaan valittaa päätöksestä, joka koskee opiskelijan määräaikaista erottamista tai oppilasasuntolassa asumisen epäämistä. Samalla poistettaisiin pykälän 2 momentista hallintovalitusta kunnallisen oppilaitoksen päätöksestä koskeva säännös.

Muutoksenhaussa valtioneuvoston ja opetusministeriön päätökseen noudatettaisiin muutoksenhausta hallintoasioissa annettua lakia, minkä vuoksi pykälän 6 momentti ehdotetaan kumottavaksi.

1.2. Lukiolaki

Lukiolain 59 §:ää muutettaisiin siten, että siihen sisällytettäisiin tarpeellinen valtuutussäännös kehittämissuunnitelmaa ja sen toimeenpanoa koskevia määräyksiä varten.

1.3. Laki ammatillisten oppilaitosten rahoituksesta

Oppilaitoslakia muutettaisiin siten, että oppilaitoksen ylläpitämisoikeuden saa luovuttaa toiselle opetusministeriön luvalla. Vastaava muutos ehdotetaan tehtäväksi rahoituslain 2 §:n 2 momentin 8 kohtaan.

1.4. Laki ammatillisten oppilaitosten oppilaiden opintososiaalisista eduista

Lakiin ehdotetaan lisättäväksi muutoksenhakua koskeva uusi 7 b §. Ehdotuksen mukaan oppilaiden opintososiaalisia etuja koskeviin päätöksiin haettaisiin muutosta siten kuin oppilaitoslaissa on säädetty.

Keskiasteen koulutuksen kehittämisestä annettu laki siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen kumottaisiin tässä yhteydessä. Valtioneuvosto on kehittämislain 9 §:n nojalla hyväksynyt keskiasteen koulutuksen kehittämisohjelman vuosille 1989—91. Mainitun 9 §:n säännöksiä sovellettaisiin tähän kehittämisohjelmaan vuoden 1991 loppuun.

2. Tarkemmat säännökset

Oppilaitoslakiin ehdotetut muutokset edellyttävät myös oppilaitosasetusten muuttamista vastaavalla tavalla.

Ennen oppilaitoslain voimaantuloa perustettuun sivukouluun ehdotetaan sovellettavaksi lain voimaantullessa voimassa olleita säännöksiä. Nämä sivukoulut toimisivat edelleen sivukouluina, ellei niiden osalta erikseen muuta päätetä.

3. Voimaantulo

Säännökset ehdotetaan saatettaviksi voimaan 1 päivänä tammikuuta 1991.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki

ammatillisista oppilaitoksista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan ammatillisista oppilaitoksista 10 päivänä huhtikuuta 1987 annetun lain (487/87) 4 §:n 3 momentti, 12 ja 26 § ja 40 §:n 6 momentti,

muutetaan 2 §:n 2 momentti, 5 §:n 1 ja 2 momentti, 6—8 §, 9 §:n 2 momentti, 10 §:n 3 momentti, 15 §:n 2 momentti, 18 §:n 2 momentti, 22 §:n 1 ja 2 momentti, 24 §:n 3 momentti, 7 luvun otsikko, 30—31 §, 32 §:n 2 momentti, 38 § ja 40 §:n 1, 2 ja 7 momentti, sekä

lisätään 1 §:ään, sellaisena kuin se on osittain muutettuna 14 päivänä heinäkuuta 1989 annetulla lailla (673/89) ja 31 päivänä elokuuta 1990 annetulla lailla (764/90), uusi 2 momentti, jolloin nykyinen 2, 3, 4 ja 5 momentti siirtyvät 3, 4, 5 ja 6 momentiksi, ja 40 §:ään uusi 3 momentti, jolloin nykyinen 3, 4, 5, 6 ja 7 momentti siirtyvät 4, 5, 6, 7 ja 8 momentiksi, seuraavasti:

1 §

Lain soveltamisala

— — — — —
Ammatillisessa oppilaitoksessa voivat myös olla edustettuina 1—12 kohdassa mainitut oppilaitosmuodot (*yhdistetty oppilaitos*).
— — — — —

2 §

Ammatillisen oppilaitoksen tehtävät

— — — — —
Ammatillisessa oppilaitoksessa voidaan järjestää myös oppilaitoksessa annettavaa koulutusta tukevaa tai siihen läheisesti liittyvää palvelu- ja tutkimustoimintaa.
— — — — —

5 §

Toiminnan muuttaminen

Oppilaitoksen koulutustehtävän olennaiseen muuttamiseen sekä oppilaitoksen sijaintipaikan, nimen ja opetuskielen muuttamiseen on saatava opetusministeriön lupa.

Oppilaitoksen koulutustehtävän olennaisella muuttamisella tarkoitetaan koulutuksen aloittamista uudella koulutusallalla tai -asteella ja aikuiskoulutus- tai kurssiosaston perustamista taikka vastaavaa koulutuksen supistamista tai lopettamista. Koulutustehtävän olennaisella muuttamisella ei kuitenkaan tarkoiteta kunnallisessa tai yksityisessä oppilaitoksessa jo olevan koulutusalan tai -asteen siirtämistä saman ylläpitäjän toiseen oppilaitokseen.

6 §

Luovuttaminen ja yhdistäminen

Oppilaitoksen ylläpitämisoikeuden saa luovuttaa toiselle opetusministeriön luvalla. Valtion oppilaitoksen kiinteän ja irtaimen omaisuuden luovuttamisesta on lisäksi voimassa, mitä valtion kiinteän ja irtaimen omaisuuden luovuttamisesta on erikseen säädetty.

Opetusministeriön luvalla valtionosuutta tai -avustusta saavia oppilaitoksia saadaan yhdistää yhdeksi oppilaitokseksi (*yhdistetty oppilaitos*) sekä oppilaitoksessa järjestää toiseen oppilaitosmuotoon kuuluvaa koulutusta. Valtion oppilaitosten osalta tässä momentissa tarkoitusta toimenpiteestä päättää opetusministeriö.

7 §

Johtokunta

Ammatillisessa oppilaitoksessa on johtokunta, jonka tehtävänä on vastata oppilaitoksen toiminnasta, opetuksen kehittämisestä ja valvonnasta sekä suorittaa muita tehtäviä sen mukaan kuin tässä laissa ja sen nojalla annetussa asetuksessa säädetään ja tarvittaessa johtosäännössä määrätään.

Valtion ja yksityisen ylläpitämän oppilaitoksen johtokunnan valinnasta säädetään asetuksella. Kunnan ja kuntainliiton ylläpitämän oppilaitoksen johtokunnasta sekä sen jäsenen ja varajäsenen valinnasta on jäljempänä säädettyin poikkeuksin voimassa, mitä kunnallislaisissa (953/76) säädetään.

Varsinaisten jäsenten lisäksi valitsevat päätoimiset opettajat keskuudestaan yhden, muu henkilökunta yhden ja opiskelijat kaksi edustajaa sekä kullekin heistä henkilökohtaisen varaedustajan ammatillista peruskoulutusta antavan oppilaitoksen johtokuntaan. Näillä edustajilla on oikeus olla läsnä johtokunnan kokouksessa ja käyttää siinä puhevaltaa.

Jos samalla ylläpitäjällä on kaksi tai useampia oppilaitoksia, voi niillä tai osalla niistä olla yhteinen johtokunta. Kuntainliiton ylläpitämän oppilaitoksen johtokuntana voi toimia sen liittohallitus.

Oikeudesta olla läsnä johtokunnan kokouksessa ja käyttää siinä puhevaltaa säädetään asetuksella ja määrätään tarvittaessa johtosäännössä.

8 §

Neuvottelukunta

Ammatillisen oppilaitoksen toiminnan edistämiseksi sekä oppilaitoksen ja työelämän välisten ja muiden tarpeellisten yhteyksien ylläpitämiseksi ja kehittämiseksi oppilaitoksella voi olla yksi tai useampia neuvottelukuntia. Kahdella tai useammalla oppilaitoksella voi olla myös yhteinen neuvottelukunta. Valtion ja yksityisen oppilaitoksen neuvottelukunnan asettaa johtokunta, jollei johtosäännössä toisin määrätä.

9 §

Opettajakunta

Opettajakunnan tehtävänä on suunnitella ja edistää oppilaitoksen opetusta, kasvatusta ja muuta toimintaa sekä suorittaa muita tehtäviä sen mukaan kuin asetuksella säädetään ja tarvittaessa johtosäännössä määrätään.

10 §

Rehtori

Rehtorin tehtävänä on johtaa, ohjata ja valvoa oppilaitoksen opetus- ja kasvatustyötä, hallintoa ja muuta toimintaa sekä suorittaa hänelle määrätty opetustehtävät ja muita tehtäviä sen mukaan kuin asetuksella säädetään ja tarvittaessa johtosäännössä määrätään.

15 §

Johtosääntö

Valtion ja yksityisen oppilaitoksen johtosäännön hyväksyy johtokunta.

18 §

Opetuksen järjestämisen perusteet

Ammatillisen peruskoulutuksen rakenteesta määrätään valtioneuvoston ja sen nojalla opetusministeriön päätöksellä sen mukaan kuin asetuksella säädetään.

22 §

Opiskelijaksi ottaminen

Ammatillista peruskoulutusta antavan oppilaitoksen opiskelijaksi ottamisen perusteista säädetään asetuksella ja määrätään tarvittaessa sen nojalla opetusministeriön päätöksellä.

Ammatillisten oppilaitosten ja lukion yhteishakujärjestelmästä säädetään asetuksella.

24 §

Virat ja toimet

Kunnallisen oppilaitoksen virkoihin, niiden haltijoihin ja väliaikaisiin hoitajiin sekä tuntiopettajiin noudatetaan, mitä kunnallislaisissa säädetään tai sen nojalla määrätään, jollei tässä laissa tai sen nojalla annetussa asetuksessa toisin säädetä. Tuntiopettajiin sovelletaan kunnan tilapäisiä viranhaltijoita koskevia säännöksiä ja määräyksiä, jollei tässä laissa tai sen nojalla annetussa asetuksessa toisin säädetä.

7 luku

Ammatillisen koulutuksen mitoittaminen ja kelpoisuus korkeakouluopintoihin

30 §

Ammatillisen koulutuksen mitoittaminen

Nuorisoasteen koulutuksena järjestettävä ammatillinen peruskoulutus mitoitetaan niin, että kaikilla peruskoulussa tai lukiossa opin-

tonsa päättävillä tai vastaavan koulutuksen muutoin suorittaneilla on mahdollisuus päästä ammatilliseen koulutukseen tai korkeakouluopintoihin.

Aloituspaiikat jaetaan eri koulutusaloille ja -asteille sovittamalla yhteen yhteiskunnan koulutustarpeet, työelämän ja sen kehittämisen vaatimukset sekä yksilöiden koulutushalukkuus.

Ammatillisen koulutuksen mitoittamisesta määrätään valtioneuvoston ja sen nojalla opetusministeriön päätöksellä sen mukaan kuin asetuksella säädetään.

Oppilaitoskohtaisesta mitoituksesta päättää 3 momentissa tarkoitettujen valtioneuvoston ja opetusministeriön päätösten nojalla lääninhalitus ja ylläpitäjä sen mukaan kuin asetuksella säädetään.

31 §

Kelpoisuus korkeakouluopintoihin

Ammatillisissa oppilaitoksissa suoritettut peruskoulupohjaiset opistoasteen ja ammatillisen korkea-asteen tutkinnot tuottavat saman jatko-opintokelpoisuuden korkeakouluihin kuin yliopilastutkinto.

8 luku

Erinäisiä säännöksiä

32 §

Ammatillinen erityisopetus

Vaikeasti vammaisia opiskelijoita varten oppilaitoksessa voi opetusministeriön määräämin perustein olla koulunkäyntiavustajia.

38 §

Oppilaitoksen nimen ja tutkintonimikkeen käyttö

Tämän lain 1 §:ssä tarkoitettujen oppilaitosten nimityksiä saa käyttää vain oppilaitoksesta, jolle on myönnetty 4 §:ssä tarkoitettu lupa tai joka on perustettu 4 §:n mukaisesti. Sama koskee 1 §:ssä tarkoitettussa oppilaitoksessa ammatillisessa peruskoulutuksessa suoritettavia tutkintoja.

40 §

Muutoksenhaku

Valtion ja yksityisen oppilaitoksen johtokunnan tämän lain ja sen nojalla annetun asetuksen perusteella tekemään päätökseen haetaan muutosta valittamalla lääninoikeuteen noudattaen, mitä muutoksenhausta hallintoasioissa annetussa laissa (154/50) säädetään. Lääninhallituksen tämän lain ja sen nojalla annetun asetuksen perusteella tekemään päätökseen haetaan muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen siten kuin mainitussa muutoksenhausta hallintoasioissa annetussa laissa säädetään.

Kunnallisen oppilaitoksen johtokunnan tämän lain tai sen nojalla annetun asetuksen perusteella tekemään päätökseen haetaan muutosta siten kuin kunnallislaissa säädetään.

Asetuksella säädetyissä opiskelijaa koskevis-
sa asioissa haetaan 1 ja 2 momentista poiketen
lääninhallitukselta sen mukaan kuin asetuksel-
la säädetään.

Tämän pykälän säännöksiä ei sovelleta am-
matillisiin erikoisoppilaitoksiin.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 1991.

Tällä lailla kumotaan keskiasteen koulutuk-
sen kehittämisestä 16 päivänä kesäkuuta 1978
annettu laki (474/78) siihen myöhemmin teh-
tyine muutoksineen kuitenkin niin, että lain
9 §:n säännöksiä kehittämisohjelmasta sovelle-
taan vuoden 1991 loppuun.

Ennen tämän lain voimaantuloa perus-
tettuun sivukouluun sovelletaan tämän lain
voimaantullessa voimassa olleita säännöksiä.

2.

Laki**lukiolain 59 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 27 päivänä toukokuuta 1983 annetun lukiolain (477/83) 59 § seuraavasti:

59 §

Lukiokoulutuksen mitoittamisesta määrä-
tään valtioneuvoston ja sen nojalla opetusmi-
nisteriön päätöksellä sen mukaan kuin asetuk-
sella säädetään.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 1991.

3. **Laki** **ammattillisten oppilaitosten rahoituksesta annetun lain 2 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ammatillisten oppilaitosten rahoituksesta 3 päivänä kesäkuuta 1983 annetun lain (494/83) 2 §:n 2 momentin 8 kohta, sellaisena kuin se on 12 päivänä heinäkuuta 1985 annetussa laissa (624/85), seuraavasti:

2 §

Suhde valtionosuuslakiin

Valtionosuuslain säännöksistä poiketaan seuraavasti:

8) valtionosuuslain 24 §:stä poiketen ammatillinen oppilaitos saadaan siirtää opetusminis-

teriön luvalla uudelle ylläpitäjälle, joka jatkaa oppilaitoksen toimintaa ja joka ottaa vastatakseen aikaisemmalle ylläpitäjälle kuuluneet valtionosuuksista ja -avustuksista johtuneet velvoitteet; sekä

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 1991.

4. **Laki** **ammattillisten oppilaitosten oppilaiden opintososiaalisista eduista annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään ammatillisten oppilaitosten oppilaiden opintososiaalisista eduista 3 päivänä kesäkuuta 1983 annettuun lakiin (498/83) uusi 7 b § seuraavasti:

7 b §

Tämän lain tai sen nojalla annetun asetuksen perusteella tehtyyn päätökseen haetaan muutosta sen mukaan kuin ammatillisista oppilaitoksista annetussa laissa (487/87) on muutoksenhausta säädetty.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 1991.

Helsingissä 2 päivänä marraskuuta 1990

Tasavallan Presidentti
MAUNO KOIVISTO

Ministeri *Anna-Liisa Kasurinen*

1.

Laki**ammattillisista oppilaitoksista annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan ammatillisista oppilaitoksista 10 päivänä huhtikuuta 1987 annetun lain (487/87) 4 §:n 3 momentti, 12 ja 26 § ja 40 §:n 6 momentti,

muutetaan 2 §:n 2 momentti, 5 §:n 1 ja 2 momentti, 6—8 §, 9 §:n 2 momentti, 10 §:n 3 momentti, 15 §:n 2 momentti, 18 §:n 2 momentti, 22 §:n 1 ja 2 momentti, 24 §:n 3 momentti, 7 luvun otsikko, 30—31 §, 32 §:n 2 momentti, 38 § ja 40 §:n 1, 2 ja 7 momentti, sekä

lisätään 1 §:ään, sellaisena kuin se on osittain muutettuna 14 päivänä heinäkuuta 1989 annetulla lailla (673/89) ja 31 päivänä elokuuta 1990 annetulla lailla (764/90), uusi 2 momentti, jolloin nykyinen 2, 3, 4 ja 5 momentti siirtyvät 3, 4, 5 ja 6 momentiksi, ja 40 §:ään uusi 3 momentti, jolloin nykyinen 3, 4, 5, 6 ja 7 momentti siirtyvät 4, 5, 6, 7 ja 8 momentiksi, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

1 §

Lain soveltamisala

— — — — —
Ammatillisessa oppilaitoksessa voivat myös olla edustettuina 1—12 kohdassa mainitut oppilaitosmuodot (yhdistetty oppilaitos).
 — — — — —

2 §

Ammatillisen oppilaitoksen tehtävät

— — — — —
 Ammatillisessa oppilaitoksessa voidaan järjestää myös oppilaitoksessa annettavaa koulutusta tukevaa tai siihen läheisesti liittyvää palvelu-, tutkimus- ja työtoimintaa sen mukaan kuin asetuksella säädetään.

— — — — —
 Ammatillisessa oppilaitoksessa voidaan järjestää myös oppilaitoksessa annettavaa koulutusta tukevaa tai siihen läheisesti liittyvää palvelu- ja tutkimustoimintaa.

4 §

Ylläpitämislupa

— — — — —
Jos valtionosuuden tai -avustuksen suorittaminen oppilaitokselle on pidätetty tai keskeytetty, ammattikasvatushallitus voi ylläpitäjää kuultuaan saattaa oppilaitoksen ylläpitämisluvan peruuttamista tai supistamista koskevan asian ilman ylläpitäjän hakemustakin valtioneuvoston päätettäväksi.

(3 mom. kumotaan)

Voimassa oleva laki

Ehdotus

5 §

Toiminnan muuttaminen

Mitä 4 §:n 1 ja 2 momentissa on säädetty, on voimassa myös, jos oppilaitoksen koulutustehtävää olennaisesti muutetaan tai jos oppilaitos lakkautetaan. Niin ikään oppilaitoksen sijaintipaikan ja opetuskielen muuttamiseen on saatava valtioneuvoston sekä nimen muuttamiseen opetusministeriön lupa.

Oppilaitoksen koulutustehtävän olennaisella muuttamisella tarkoitetaan koulutuksen aloittamista uudella koulutuslalla tai -asteella sekä aikuiskoulutus- tai kurssiosaston ja sivukoulun perustamista taikka vastaavaa koulutuksen supistamista tai lopettamista. Ammattikasvatushallitus voi antaa luvan tässä momentissa tarkoitettuihin muutoksiin, jos ne ovat tilapäisiä.

5 §

Toiminnan muuttaminen

Oppilaitoksen koulutustehtävän olennaiseen muuttamiseen sekä oppilaitoksen sijaintipaikan, nimen ja opetuskielen muuttamiseen on saatava opetusministeriön lupa.

Oppilaitoksen koulutustehtävän olennaisella muuttamisella tarkoitetaan koulutuksen aloittamista uudella koulutuslalla tai -asteella ja aikuiskoulutus- tai kurssiosaston perustamista taikka vastaavaa koulutuksen supistamista tai lopettamista. Koulutustehtävän olennaisella muuttamisella ei kuitenkaan tarkoiteta kunnallisessa tai yksityisessä oppilaitoksessa jo olevan koulutusalan tai -asteen siirtämistä saman ylläpitäjän toiseen oppilaitokseen.

6 §

Luovuttaminen ja yhdistäminen

Valtion ammatillinen oppilaitos voidaan muuttaa kunnalliseksi. Valtioneuvosto siirtää määräämnsä ehdoin oppilaitoksen kiinteän ja irtaimen omaisuuden omistusoikeuden korvauksetta tai kohtuullisesta korvauksesta kunnalle tai kuntainliitolle, joka on saanut 4 §:ssä tarkoitettua luvan.

Kunnallinen tai yksityinen oppilaitos voidaan ylläpitäjän hakemuksesta siirtää valtion haltuun sen mukaan kuin oppilaitoksen ylläpitäjä ja valtio sopivat. Valtion puolesta sopimuksen tekee opetusministeriö.

Valtionosuutta tai -avustusta saavan oppilaitoksen ylläpitämisoikeuden saa luovuttaa toiselle valtioneuvoston luvalla.

Valtioneuvoston luvalla valtionosuutta tai -avustusta saavia oppilaitoksia saadaan yhdistää ylläpitäjien hakemuksesta yhdeksi oppilaitokseksi (yhdistetty oppilaitos) sekä oppilaitokseen yhdistää toiseen oppilaitosmuotoon kuuluvaa koulutusta. Valtion oppilaitosten osalta tässä momentissa tarkoitettua toimenpiteestä päättää valtioneuvosto.

6 §

Luovuttaminen ja yhdistäminen

Oppilaitoksen ylläpitämisoikeuden saa luovuttaa toiselle opetusministeriön luvalla. Valtion oppilaitoksen kiinteän ja irtaimen omaisuuden luovuttamisesta on lisäksi voimassa, mitä valtion kiinteän ja irtaimen omaisuuden luovuttamisesta on erikseen säädetty.

Opetusministeriön luvalla valtionosuutta tai -avustusta saavia oppilaitoksia saadaan yhdistää yhdeksi oppilaitokseksi (yhdistetty oppilaitos) sekä oppilaitoksessa järjestää toiseen oppilaitosmuotoon kuuluvaa koulutusta. Valtion oppilaitosten osalta tässä momentissa tarkoitettua toimenpiteestä päättää opetusministeriö.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

7 §

Johtokunta

Ammatillisessa oppilaitoksessa on ylläpitäjän asettama johtokunta, joka vastaa oppilaitoksen toiminnasta ja jonka toimivaltaan kuuluu oppilaitoksen opetuksen ja muun toiminnan edistämistä ja valvontaa, hallintoa sekä muita oppilaitosta koskevia tehtäviä sen mukaan kuin asetuksella säädetään ja tarvittaessa johtosäännössä määrätään. Johtokuntaan kuuluu vähintään viisi jäsentä. Kullekin jäsenelle on valittava henkilökohtainen varajäsen.

Ammatillista peruskoulutusta antavan oppilaitoksen johtokuntaan valitsevat 1 momentissa mainittujen jäsenten lisäksi keskuudestaan päätoimiset opettajat yhden, muu henkilökunta yhden ja opiskelijat kaksi edustajaa sekä kullekin heistä henkilökohtaisen varaedustajan. Näillä edustajilla on oikeus olla läsnä johtokunnan kokouksessa ja käyttää siinä puhevaltaa.

Jos samalla ylläpitäjällä on kaksi tai useampia ammatillisia oppilaitoksia, voi niillä tai osalla niistä olla yhteinen johtokunta. Kuntainliiton ylläpitämän oppilaitoksen johtokuntana voi toimia sen liittohallitus ja sen 1 momentissa tarkoitettuina jäseninä liittohallituksen jäsenet.

Johtokunnan valinnasta sekä oikeudesta olla läsnä johtokunnan kokouksessa ja käyttää siinä puhevaltaa säädetään asetuksella ja määrätään johtosäännössä.

Valtion oppilaitoksen ylläpitäjälle tässä pykälässä tarkoitettua päätösvaltaa käyttää ammattikasvatushallitus tai lääninhallitus sen mukaan kuin asetuksella säädetään.

8 §

Neuvottelukunta

Ammatillisen oppilaitoksen toiminnan edistämiseksi sekä oppilaitoksen ja työelämän välisten ja muiden tarpeellisten yhteyksien ylläpitämiseksi ja kehittämiseksi oppilaitoksella voi olla yksi tai useampia neuvottelukuntia. Kahdella tai useammalla oppilaitoksella voi olla

7 §

Johtokunta

Ammatillisessa oppilaitoksessa on johtokunta, jonka tehtävänä on vastata oppilaitoksen toiminnasta, opetuksen kehittamisestä ja valvonnasta sekä suorittaa muita tehtäviä sen mukaan kuin tässä laissa ja sen nojalla annetussa asetuksessa säädetään ja tarvittaessa johtosäännössä määrätään.

Valtion ja yksityisen ylläpitämän oppilaitoksen johtokunnan valinnasta säädetään asetuksella. Kunnan ja kuntainliiton ylläpitämän oppilaitoksen johtokunnasta sekä sen jäsenten ja varajäsenten valinnasta on jäljempänä säädettyin poikkeuksin voimassa, mitä kunnallislais-*sa* (953/76) säädetään.

Varsinaisten jäsenten lisäksi valitsevat päätoimiset opettajat keskuudestaan yhden, muu henkilökunta yhden ja opiskelijat kaksi edustajaa sekä kullekin heistä henkilökohtaisen varaedustajan ammatillista peruskoulutusta antavan oppilaitoksen johtokuntaan. Näillä edustajilla on oikeus olla läsnä johtokunnan kokouksessa ja käyttää siinä puhevaltaa.

Jos samalla ylläpitäjällä on kaksi tai useampia oppilaitoksia, voi niillä tai osalla niistä olla yhteinen johtokunta. Kuntainliiton ylläpitämän oppilaitoksen johtokuntana voi toimia sen liittohallitus.

Oikeudesta olla läsnä johtokunnan kokouksessa ja käyttää siinä puhevaltaa säädetään asetuksella ja määrätään tarvittaessa johtosäännössä.

8 §

Neuvottelukunta

Ammatillisen oppilaitoksen toiminnan edistämiseksi sekä oppilaitoksen ja työelämän välisten ja muiden tarpeellisten yhteyksien ylläpitämiseksi ja kehittämiseksi oppilaitoksella voi olla yksi tai useampia neuvottelukuntia. Kahdella tai useammalla oppilaitoksella voi olla

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

myös yhteinen neuvottelukunta. Neuvottelukunnan asettaa johtokunta, jollei *kunnallisen ja yksityisen oppilaitoksen* johtosäännössä toisin määrätä.

myös yhteinen neuvottelukunta. *Valtion ja yksityisen oppilaitoksen* neuvottelukunnan asettaa johtokunta, jollei johtosäännössä toisin määrätä.

9 §

Opettajakunta

Opettajakunnan ja sen jaostojen tehtävänä on suunnitella ja edistää oppilaitoksen opetusta, kasvatusta ja muuta toimintaa sekä suorittaa muut tehtävät sen mukaan kuin asetuksella säädetään ja tarvittaessa johtosäännössä määrätään.

Opettajakunnan tehtävänä on suunnitella ja edistää oppilaitoksen opetusta, kasvatusta ja muuta toimintaa sekä suorittaa muita tehtäviä sen mukaan kuin asetuksella säädetään ja tarvittaessa johtosäännössä määrätään.

10 §

Rehtori

Rehtorin tehtävänä on johtaa, ohjata ja valvoa oppilaitoksen opetus- ja kasvatustyötä ja muuta toimintaa, *esitellä oppilaitosta koskevat asiat johtokunnan kokouksessa, jollei johtosäännössä ole toisin määrätty*, sekä suorittaa hänelle määrättyt hallinto- ja opetustehtävät. Tarkempia säännöksiä ja määräyksiä rehtorin tehtävistä annetaan asetuksella sekä tarvittaessa johtosäännössä.

Rehtorin tehtävänä on johtaa, ohjata ja valvoa oppilaitoksen opetus- ja kasvatustyötä, hallintoa ja muuta toimintaa sekä suorittaa hänelle määrättyt opetustehtävät ja muita tehtäviä sen mukaan kuin asetuksella säädetään ja tarvittaessa johtosäännössä määrätään.

12 §

Talouspäällikkö

Ammatillisessa oppilaitoksessa voi olla talouspäällikkö sen mukaan kuin asetuksella säädetään.

(kumotaan)

Talouspäällikön tehtävänä on rehtorin alaisena hoitaa oppilaitoksen taloudenhoitoon kuuluvat tehtävät sen mukaan kuin johtosäännössä tarvittaessa määrätään.

15 §

Johtosääntö

Valtion ja yksityisen oppilaitoksen johtosäännön hyväksyy johtokunta ja vahvistaa *ammattikasvatushallitus tai lääninhallitus* sen mukaan kuin asetuksella säädetään.

Valtion ja yksityisen oppilaitoksen johtosäännön hyväksyy johtokunta.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

18 §

Opetuksen järjestämisen perusteet

Ammatillinen peruskoulutus järjestetään valtioneuvoston päätöksen mukaisina peruslinjoina ja opintolinjoina.

Ammatillisen peruskoulutuksen rakenteesta määrätään valtioneuvoston ja sen nojalla opetusministeriön päätöksellä sen mukaan kuin asetuksella säädetään.

22 §

Opiskelijaksi ottaminen

Ammatillista peruskoulutusta antavan oppilaitoksen opiskelijaksi ottamisen perusteista säädetään asetuksella ja määrätään tarvittaessa valtioneuvoston päätöksellä.

Oppilaitoksen yhteisestä ammatillisen peruskoulutuksen oppilasvalintajärjestelmästä säädetään asetuksella.

22 §

Opiskelijaksi ottaminen

Ammatillista peruskoulutusta antavan oppilaitoksen opiskelijaksi ottamisen perusteista säädetään asetuksella ja määrätään tarvittaessa sen nojalla opetusministeriön päätöksellä.

Ammatillisten oppilaitosten ja lukion yhteishakujärjestelmästä säädetään asetuksella.

24 §

Virat ja toimet

Kunnallisen oppilaitoksen virkoihin, niiden haltijoihin ja väliaikaisiin hoitajiin sekä tuntiopettajiin sovelletaan, mitä kuntien osalta on lailla säädetty tai sen nojalla määrätty, jollei tämän luvun säännöksistä muuta johdu.

Kunnallisen oppilaitoksen virkoihin, niiden haltijoihin ja väliaikaisiin hoitajiin sekä tuntiopettajiin noudatetaan, mitä kunnallislaissa säädetään tai sen nojalla määrätään, jollei tässä laissa tai sen nojalla annetussa asetuksessa toisin säädetä. Tuntiopettajiin sovelletaan kunnan tilapäisiä viranhaltijoita koskevia säännöksiä ja määräyksiä, jollei tässä laissa tai sen nojalla annetussa asetuksessa toisin säädetä.

26 §

Viran tai toimen haltijan siirtäminen

Ammatillista peruskoulutusta antavan oppilaitoksen viran tai toimen haltijan siirtämisestä, jos hänen virkansa tai toimensa lakkauteen, on voimassa, mitä siitä on erikseen säädetty.

(kumotaan)

7 luku

Kiinteistö ja irtaimisto

30 §

Kiinteistö ja irtaimisto

Ammatillista peruskoulutusta antavalla op-

7 luku

Ammatillisen koulutuksen mitoittaminen ja kelpoisuus korkeakouluopintoihin

30 §

Ammatillisen koulutuksen mitoittaminen

Nuorisoasteen koulutuksena järjestettävä

Voimassa oleva laki

opilaitoksella tulee olla tarkoitukseensa hyväksytty rakennus tai huoneisto. Oppilaitoksella tulee tarvittaessa olla käytettävissään riittävästi opetukseen soveltuvia alueita.

Oppilaitokselle on hankittava tarpeellinen kalusto, opetusvälineet, kirjasto sekä koulun toiminnalle tarpeellinen muu irtaimisto.

31 §

Kiinteistön ja irtaimiston käyttäminen

Oikeudesta käyttää ammatillista peruskoulutusta antavan oppilaitoksen kiinteistöä tai huoneistoa taikka irtaimistoa muuhun tarkoitukseen säädetään asetuksella. Käytön korvausperusteista päättää tarvittaessa ylläpitäjä, jollei johtosäännössä ole toisin määrätty.

8 luku

Erinäisiä säännöksiä

32 §

Ammatillinen erityisopetus

Vaikeasti vammaisia opiskelijoita varten oppilaitoksessa voi *lääninhallituksen luvalla* ja opetusministeriön määräämin perustein olla koulunkäyntiavustajia.

38 §

Oppilaitoksen nimen käyttö

Tämän lain 1 §:ssä tarkoitettujen oppilaitosten nimityksiä saa käyttää vain oppilaitoksesta,

Ehdotus

ammatillinen peruskoulutus mitoitetaan niin, että kaikilla peruskoulussa tai lukiossa opintonsa päättävillä tai vastaavan koulutuksen muutoin suorittaneilla on mahdollisuus päästä ammatilliseen koulutukseen tai korkeakouluopintoihin.

Aloituspaikat jaetaan eri koulutusaloille ja -asteille sovittamalla yhteen yhteiskunnan koulutustarpeet, työelämän ja sen kehittämisen vaatimukset sekä yksilöiden koulutushalukkuus.

Ammatillisen koulutuksen mitoittamisesta määrätään valtioneuvoston ja sen nojalla opetusministeriön päätöksellä sen mukaan kuin asetuksella säädetään.

Oppilaitoskohtaisesta mitoituksesta päättää 3 momentissa tarkoitettujen valtioneuvoston ja opetusministeriön päätösten nojalla lääninhallitus ja ylläpitäjä sen mukaan kuin asetuksella säädetään.

31 §

Kelpoisuus korkeakouluopintoihin

Ammatillisissa oppilaitoksissa suoritettut peruskoulupohjaiset opistoasteen ja ammatillisen korkea-asteen tutkinnot tuottavat saman jatko-opintokelpoisuuden korkeakouluihin kuin ylioppilastutkinto.

38 §

Oppilaitoksen nimen ja tutkintonimikkeen käyttö

Tämän lain 1 §:ssä tarkoitettujen oppilaitosten nimityksiä saa käyttää vain oppilaitoksesta,

Voimassa oleva laki

jolle on myönnetty 4 §:ssä tarkoitettu lupa tai joka on perustettu 4 §:n mukaisesti.

40 §

Muutoksenhaku

Tämän lain ja sen nojalla annetun asetuksen perusteella tehtyyn lääninhallituksen sekä valtion ja yksityisen oppilaitoksen johtokunnan päätökseen haetaan muutosta valittamalla ammattikasvatushallitukselle noudattaen muutoksenhausta hallintoasioissa annettua lakia (154/50).

Kunnallisen oppilaitoksen johtokunnan tämän lain tai sen nojalla annetun asetuksen perusteella tekemään päätökseen haetaan muutosta siten kuin kunnallislaissa (953/76) on säädetty. Asetuksella voidaan kuitenkin säätää noudatettavaksi muutoksenhausta hallintoasioissa annettua lakia.

— — — — —
Tämän lain ja sen nojalla annetun asetuksen perusteella annettuun valtioneuvoston ja opetusministeriön päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

Ammatillisiin erikoisoppilaitoksiin ei sovelleta 1—5 momentin säännöksiä.

Ehdotus

jolle on myönnetty 4 §:ssä tarkoitettu lupa tai joka on perustettu 4 §:n mukaisesti. *Sama koskee 1 §:ssä tarkoitettussa oppilaitoksessa ammatillisessa peruskoulutuksessa suoritettavia tutkintoja.*

40 §

Muutoksenhaku

Valtion ja yksityisen oppilaitoksen johtokunnan tämän lain ja sen nojalla annetun asetuksen perusteella tekemään päätökseen haetaan muutosta valittamalla *lääninoikeuteen* noudattaen, mitä muutoksenhausta hallintoasioissa annetussa laissa (154/50) *säädetään. Lääninhallituksen tämän lain ja sen nojalla annetun asetuksen perusteella tekemään päätökseen haetaan muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen siten kuin mainitussa muutoksenhausta hallintoasioissa annetussa laissa säädetään.*

Kunnallisen oppilaitoksen johtokunnan tämän lain tai sen nojalla annetun asetuksen perusteella tekemään päätökseen haetaan muutosta siten kuin kunnallislaissa *säädetään.*

*Asetuksella säädetyissä opiskelijaa koskevis-
sa asioissa haetaan 1 ja 2 momentista poiketen
lääninhallitukselta sen mukaan kuin asetuksel-
la säädetään.*

— — — — —
(6 mom. kumotaan)

Tämän pykälän säännöksiä ei sovelleta ammatillisiin erikoisoppilaitoksiin.

— — — — —
*Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 1991.*

Tällä lailla kumotaan keskiasteen koulutuksen kehittämistä 16 päivänä kesäkuuta 1978 annettu laki (474/78) siihen myöhemmin tehdyine muutoksineen kuitenkin niin, että lain 9 §:n säännöksiä kehittämishjelmasta sovelletaan vuoden 1991 loppuun.

Ennen tämän lain voimaantuloa perustettuun sivukouluun sovelletaan tämän lain voimaantullessa voimassa olleita säännöksiä.

2.

Laki**lukiolain 59 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 27 päivänä toukokuuta 1983 annetun lukiolain (477/83) 59 § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

59 §

Tämän lain mukaan koululautakunnalle kuuluva tehtävä voidaan asetuksella tai sen nojalla johtosäännössä määrätä jonkun muun kunnallisen viranomaisen tai viranhaltijan tehtäväksi.

59 §

Lukiokoulutuksen mitoittamisesta määrätään valtioneuvoston ja sen nojalla opetusministeriön päätöksellä sen mukaan kuin asetuksella säädetään.

*Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 1991.*

3.

Laki**ammattillisten oppilaitosten rahoituksesta annetun lain 2 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan ammatillisten oppilaitosten rahoituksesta 3 päivänä kesäkuuta 1983 annetun lain (494/83) 2 §:n 2 momentin 8 kohta, sellaisena kuin se on 12 päivänä heinäkuuta 1985 annetussa laissa (624/85), seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

2 §

Suhde valtionosuuslakiin

— — — — —
Valtionosuuslain säännöksistä poiketaan
seuraavasti:

— — — — —
8) valtionosuuslain 24 §:stä poiketen ammatillinen oppilaitos saadaan siirtää valtioneuvoston luvalla uudelle ylläpitäjälle, joka jatkaa oppilaitoksen toimintaa ja joka ottaa vastatakseen aikaisemmalle ylläpitäjälle kuuluneet valtionosuuksista ja -avustuksista johtuneet velvoitteet; sekä
— — — — —

— — — — —
8) valtionosuuslain 24 §:stä poiketen ammatillinen oppilaitos saadaan siirtää *opetusministeriön* luvalla uudelle ylläpitäjälle, joka jatkaa oppilaitoksen toimintaa ja joka ottaa vastatakseen aikaisemmalle ylläpitäjälle kuuluneet valtionosuuksista ja -avustuksista johtuneet velvoitteet; sekä
— — — — —

*Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 1991.*

4.

L a k i**ammattillisten oppilaitosten oppilaiden opintososiaalisista eduista annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

lisätään ammatillisten oppilaitosten oppilaiden opintososiaalisista eduista 3 päivänä kesäkuuta 1983 annettuun lakiin (498/83) uusi 7 b § seuraavasti:*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

7 b §

Tämän lain tai sen nojalla annetun asetuksen perusteella tehtyyn päätökseen haetaan muutosta sen mukaan kuin ammatillisista oppilaitoksista annetussa laissa (487/87) on muutoksenhausta säädetty.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 1991.

